

Viezig wapperwinden uit het noordnoordwesten

Analyse van Henk: een diep **Laag** boven Duitsland zorgt voor neerslag. De noordnoordwesten (werk)wind voert een occlusiefrent mee van een eerder laag en even later een warmtefront. Eerst dus regen met vlagen, dan een geleidelijk aan grijzer wordende lucht waaruit het gaat druilregenen. Bah. "Het lopt joe ja bie de armsgoaten in". Dat is zo, maar er zit wel kracht in de wind (3-4 Bft gemiddeld). Als je een passende zeilvoering kiest en de probeert het midden van de vlagende en zoekende wind te vinden heb je best kans op een leuke maalmiddag. Kun je opdrogen in de molen terwijl het water gezellig door de maalgang klotst.

Het KNMI vindt er dit van: zaterdag verdwijnen de mistbanken. Verder is het wisselend bewolkt met vooral aan de westkust enkele buien, mogelijk met onweer. In de loop van de middag gaat het van het noorden uit regenen, in de avond regent het op veel plaatsen. Tot en met morgenmiddag kan er in het zuidwesten 20-40 mm vallen, lokaal mogelijk nog iets meer. De maximumtemperatuur ligt rond 16°C. De wind is landinwaarts zwak tot matig uit uiteenlopende richtingen, aan de zuidwest- en westkust noordwestelijk en krachtig tot hard, mogelijk stormachtig (8 Bft) met uitschieters van 75-90 km/uur. Later op de dag en in de avond wordt de wind in het hele kustgebied krachtig tot hard uit een noordelijke richting. (Bron: KNMI)

Vragen over het huiswerk

Lezen H10: lezen t/m 10.1.6.e

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
2. Je hebt de deur van de molen nog niet eens open wanneer er een bus met toeristen stopt. Zeventig mensen stappen uit. Ze willen graag de molen zien en je laat ze binnen. Ze klimmen omhoog richting stelling. Jij bent alleen op de molen en verder niet bekend op de molen. Wat doe je nu?
3. Corona - de molen is gesloten. Je bent alleen op de molen en zeilt op. Moet je nu hekjes plaatsen?
4. Vertel wat er in 1888 is gebeurd op de molen van de Groote Polder en wat je daar uit kunt leren.
5. Waarom draag je op de molen soms een veiligheidsbril?
6. Hoe lang is het valbeveiligingscertificaat geldig?
7. De molen is fors gevangen en je ruikt een brandlucht. Wat moet je nu doen?
8. Aan het kruirad van de molen van de Groote Polder is door ons een kettinkje aangebracht dat er origineel niet op zat. Waarom deden we dat?
9. Op de molen van de Groote Polder slaan we de vangketting altijd twee keer om de klamp als de molen draait. Waarom?
10. Aan welke kant van het halslager moet je staan - bij stilstaande molen uiteraard - als je het halslager smeert en waarom is dat?
11. Als je in de kap werkt, wat kun je dan doen om gevaar te voorkomen?
12. Welke taak in de kap MOET je met draaiende molen verrichten en hoe doe je dat het veiligst?
13. Welke plek is in de kap bij draaiende molen het gevaarlijkst?
14. De stormluiken op de molen van de Groote Polder zijn voorzien van een goedkope maar effectieve veiligheidsvoorziening. Welke en waarom?
15. Wat doe je met de deur op het westen als de molen maalt op een westelijke wind?
16. Bertus! Noordwest?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H10: lezen t/m 10.16.e

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
Omdat de wind vlagerig is in ieder geval op alle enden gelijke zeilvoering. Zeilslag en al te grote vlagen vangen we op met lange halven. Belast. Onbelast is het beter de molen niet te draaien, het kan al snel te hard gaan.
2. Je hebt de deur van de molen nog niet eens open wanneer er een bus met toeristen stopt. Zeventig mensen stappen uit. Ze willen graag de molen zien en je laat ze binnen. Ze klimmen omhoog richting stelling. Jij bent alleen op de molen en verder niet bekend op de molen. Wat doe je nu?
Je hebt van te voren gekeken of de stelling betrouwbaar is, waarbij vooral de conditie van de schoren en de liggers belangrijk is. Ook de onderhoudstoestand van het stellinghek is belangrijk. De stelling moet men zonder gevaar kunnen betreden. Op grote groepen bezoekers is de stelling echter niet berekend. Verdeel de groep in 4 of 5 groepjes en zorg er voor dat ze over de hele stelling verspreid staan.
3. Corona - de molen is gesloten. Je bent alleen op de molen en zeilt op. Moet je nu hekjes plaatsen?
Een draaiend gevlucht moet afgeschermd zijn, ook als er geen bezoek komt, want deze afzetting is er ook voor de molenaar.
4. Vertel wat er in 1888 is gebeurd op de molen van de Groote Polder en wat je daar uit kunt leren.
In 1888 is Henderika Schrik, dochter van de molenaar, verongelukt. Ze wilde haar vader het middagmaal brengen. De molen draaide volop, met een stormachtige wind. Er stonden in die dagen geen hekjes om het gevlucht. Henderika wilde bij de molen langs en werd geraakt door het gevlucht. Ze was op slag dood. De les die je hier uit leert is dat je altijd rechtsaf de deur van de molen uit moet lopen en altijd hekjes moet plaatsen.
5. Waarom draag je op de molen soms een veiligheidsbril?
Om te voorkomen dat deeltjes in je ogen komen, bijvoorbeeld bij het billen van stenen of het bijlijpen van metalen onderdelen.
6. Hoe lang is het valbeveiligingscertificaat geldig?
Drie jaren.
7. De molen is fors gevangen en je ruikt een brandlucht. Wat moet je nu doen?
Naar boven en de zaak inspecteren. Ook als je eerst niets ziet, blijf het even in de gaten houden. Het kan zijn dat er sprake is van een beginnend vuur dat je eerst niet ziet, maar dat even later zichtbaar wordt.

8. Aan het kruirad van de molen van de Groote Polder is door ons een kettinkje aangebracht dat er origineel niet op zat. Waarom deden we dat?
Dat is een borging om te zorgen dat de overbrenging die je uit het werk kunt zetten niet per ongeluk uit het werk vliegt als je kruit.
9. Op de molen van de Groote Polder slaan we de vangketting altijd twee keer om de klamp als de molen draait. Waarom?
Als de vang ondanks even tokkelen toch niet goed op de duim is gehangen kan tijdens het draaien de vang er plotseling op vallen. De vangketting kan die ramp deels helpen voorkomen doordat hij straktrekt en zo voorkomt dat de vang er opsmakt. Maar dan moet die ketting wel goed geborgd zijn.
10. Aan welke kant van het halslager moet je staan - bij stilstaande molen uiteraard - als je het halslager smeert en waarom is dat?
Aan de weerstijlkant. Hoewel de molen stilstaat kan een onverlaat de vang lichten. En dan is de weerstijlkant de veiligste kant: je vingers / smeerkwast / spatel komen er dan niet makkelijk tussen.
11. Als je in de kap werkt, wat kun je dan doen om gevaar te voorkomen?
De molen moet stil staan, bij voorkeur geborgd met de roedeketting en bliksemafleider, en het lekenkettinkje of lekentouwje er op. Het is verder goed om nooit alleen op de molen te werken zodat een collega de boel in de gaten kan houden.
12. Welke taak in de kap MOET je met draaiende molen verrichten en hoe doe je dat het veiligst?
Het enige werk dat bij draaiende molen in de kap moet worden verricht is de controle van de vang. Gaat het erom te luisteren of de vang aanloopt, dan kan dat ook met alleen je hoofd door het luik.
13. Welke plek is in de kap bij draaiende molen het gevaarlijkst?
De gevaarlijkste plaats is de plek rechts naast de bonkelaar (gezien vanaf het penlager) want de draaiing gaat daar in de richting van het bovenwiel. Wie hier met zijn kleding aan een kam van de bonkelaar blijft haken loopt een grote kans tussen bonkelaar en bovenwiel vermorzeld te worden.
14. De stormluiken op de molen van de Groote Polder zijn voorzien van een goedkope maar effectieve veiligheidsvoorziening. Welke en waarom?
Ze zijn geborgd met een touw. Mochten ze niet goed zijn bevestigd en zich loswerken bij draaiende molen vallen ze niet naar beneden en kunnen dus geen passanten raken.
15. Wat doe je met de deur op het westen als de molen maalt op een westelijke wind?
Die heb je op slot, je borgt hem met een touw of met een plank. Dit om te voorkomen dat je onnadenkend in het volop draaiende gevlucht loopt.
16. Bertus! Noordwest?
Werkwind!

